

เศรษฐศาสตร์เพื่อการจัดการ
(Managerial Economics)

ผศ.นันทวรรณ ช่างคิด

เศรษฐศาสตร์เพื่อการจัดการ
(Managerial Economics)

- เศรษฐศาสตร์ (Economics) ศาสตร์ที่ว่าด้วยการเลือกใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดและหายากในการผลิตสินค้าและบริการให้มีประสิทธิภาพสูงสุด รวมถึงการกระจายสินค้าและบริการเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและความอยู่ดีกินดีในปัจจุบันและอนาคต
- Choice ➡ Allocation ➡ Production ➡ Distribuion ➡ Well being

การจัดการ (Management) ➡

การจัดการองค์กรและจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อให้องค์กรประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

เศรษฐศาสตร์เพื่อการจัดการ ศึกษาการนำหลักเศรษฐศาสตร์ไปใช้ในการตัดสินใจจัดการธุรกิจ หัวใจของเศรษฐศาสตร์เพื่อการจัดการคือทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาคที่หน่วยธุรกิจนำมาตัดสินใจ เลือกรการใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดอย่างดีที่สุด

เศรษฐศาสตร์เพื่อการจัดการ เป็นวิชาที่นำเศรษฐศาสตร์จุลภาคมาประยุกต์ใช้ด้วยการเลือกใช้เทคนิคเชิงปริมาณในการวิเคราะห์ เป็นต้นว่าโปรแกรมเส้นตรง, การวิเคราะห์แบบถดถอย

เศรษฐศาสตร์เพื่อการจัดการ การนำทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในทางธุรกิจเพื่อประกอบการตัดสินใจที่ถูกต้อง

ความสำคัญ

- การจัดการเป็นเรื่องที่สำคัญสำหรับองค์กรธุรกิจทุกประเภท
- การจัดการเป็นเรื่องที่กว้างครอบคลุมปัญหาการดำเนินงานทางธุรกิจทุกเรื่อง
- การจัดการบุคคล การเงิน การลงทุน การขาย และการบริหารงานทั่วไปขององค์กร
- การตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้บรรลุตามเป้าหมายขององค์กรที่ได้วางไว้ให้ดีที่สุดภายใต้สถานการณ์ที่เป็นอยู่

เหตุผลที่ต้องมีการจัดการ

- สภาพการดำเนินการธุรกิจมีการแข่งขันระหว่างองค์กรธุรกิจด้วยกันมากขึ้น
- เทคโนโลยีการผลิต การจำหน่าย จ่ายแจก และการลงทุนได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
- องค์กรธุรกิจยังต้องเผชิญกับผลกระทบจากสภาวะแวดล้อมของตลาด
- นโยบายทางเศรษฐกิจของรัฐ
- อัตราดอกเบี้ยในตลาดการเงิน
- การบริหารการเงิน
- นโยบายภาษี
- อัตราแรงงานขั้นต่ำย่อมมีผลต่อต้นทุนการผลิต

เศรษฐศาสตร์การจัดการ

- เศรษฐศาสตร์การจัดการนั้นก็เป็นส่วนหนึ่งของเครื่องมือการวิเคราะห์ปัญหาการจัดการ โดยเน้นวิธีการจัดสรรใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพให้ได้ประโยชน์สูงสุดต่อสังคมรวมทั้งหมด โดยผ่านกลไกราคาและกระบวนการตลาด
- เศรษฐศาสตร์การจัดการ มุ่งเน้นศึกษาวิธีการจัดสรรทรัพยากร สำหรับองค์กรใดองค์กรหนึ่งที่เป็นเจ้าของทรัพยากรนั้น ๆ ให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและนโยบายการดำเนินการขององค์กรที่ได้วางไว้

- ดำเนินถึงผลที่ได้จากการใช้ทรัพยากรนั้นไปว่าจะคุ้มหรือไม่?
- การใช้ทรัพยากรนั้นจะให้ประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรอย่างไร?
- หลักเศรษฐศาสตร์ที่นำมาใช้เพื่อการจัดการส่วนใหญ่จึงเป็นเรื่องเศรษฐศาสตร์จุลภาคที่เน้นพฤติกรรมทางเศรษฐกิจหน่วยย่อย ๆ ในระบบเศรษฐกิจ
- ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์เกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค ราคา โครงสร้างตลาด และการแข่งขันระหว่างองค์กรธุรกิจ

เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ (economics of a business)

ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อธุรกิจในการ ได้รับผลตอบแทน จากลงทุนที่น่าพอใจ

ปัจจัยสำคัญที่สุดได้แก่

การแข่งขันของธุรกิจ

เทคโนโลยี

ลูกค้า

ความหมายของเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ

- เป็นวิชาที่ว่าด้วยการนำเอาแนวความคิดในทางเศรษฐศาสตร์และแบบจำลองต่าง ๆ มาใช้แก้ปัญหาในการจัดการทางธุรกิจ
- เศรษฐศาสตร์ทางธุรกิจ เป็นการนำเอาทฤษฎีในทางเศรษฐศาสตร์ มาใช้เป็นหลักในการบริหารธุรกิจ
- เป็นการนำเอาเครื่องมือและเทคนิคของการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์มาใช้วิเคราะห์และแก้ปัญหาในทางธุรกิจ

Resources

Land
Labour
Capital
Entrepreneurship
and management skills

Need and wants
of the population

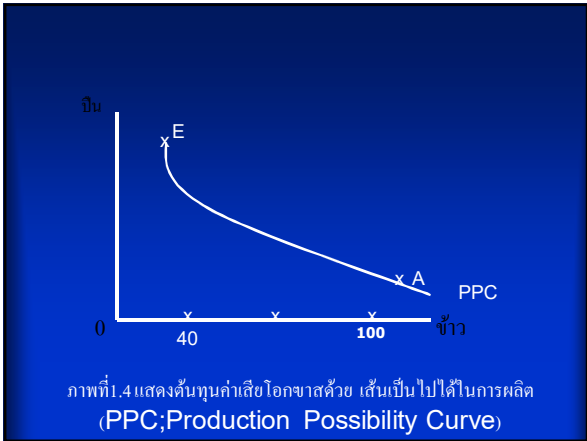
SUPPLY Demand
ภาพที่ 1.3 อุปทาน,อุปสงค์และการขาดแคลน
ที่มา: Keat and (4) Ypung (2000)

ตารางที่ 1.1 การเลือกผลิตข้าวกับป็น

แผนการผลิต	จำนวนข้าว	จำนวนป็น
A	100	20
B	90	25
C	70	30
D	50	40
E	40	45

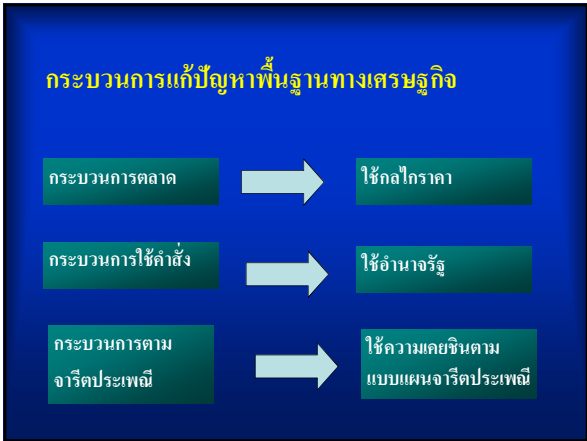

ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

what goods and services should be produced and in what quantities ?

How should these goods and services be produced:

For whom should these goods and services be produced:

ตารางที่ 1.2 ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

ปัญหาของประเทศ

- WHAT
- HOW
- FOW WHOM

ปัญหาระดับธุรกิจ, ผู้ผลิต

- การตัดสินใจเลือกสินค้าที่จะผลิต
- การตัดสินใจซึ่งปริมาณ, เงินทุน, วิธีการ, การจ้างงาน
- การตัดสินใจเรื่องส่วนแบ่งตลาด

ปัญหาเศรษฐศาสตร์การจัดการ

- ทางเลือกข้อเสนอการใช้ทรัพยากรในองค์กรเพื่อแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้น
- หลักเกณฑ์ประเมินทางเลือกการใช้ทรัพยากรซึ่ง สอดคล้องกับเป้าหมายและนโยบายการดำเนินงาน ขององค์กร
- วิธีการวิเคราะห์ประเมินผลทางเลือกการใช้ทรัพยากร ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ปัญหาเศรษฐศาสตร์การจัดการที่ต้องใช้การตัดสินใจเพื่อ การจัดสรรทรัพยากรภายในองค์กร

- การตัดสินใจเกี่ยวกับจำนวนผลิตสินค้าและบริการว่าจะผลิต อย่างไร ? ใช้ปัจจัยการปัจจัยการผลิตอย่างไร? บริหารการผลิตอย่างไรเพื่อให้ได้ต้นทุนการผลิตต่ำสุด ?
- การตัดสินใจเกี่ยวกับอุปสงค์สินค้าและบริการ เพื่อจะหาปัจจัยที่ ผลต่ออุปสงค์สินค้าและบริการ และผลกระทบที่มีผลต่อกำไร ขององค์กร สินค้าและบริการจะมีวิธีการกำหนดราคาอย่างไร การโฆษณาจะมีผลอย่างไร รูปแบบและโครงสร้างการ แข่งขันในตลาดมีลักษณะอย่างไร
- การตัดสินใจเกี่ยวกับวิสัยสมารถ (**Capacity**) การผลิต สินค้าและบริการ องค์กรลงทุนเพื่อขยายกำลังการผลิตหรือไม่ การระดมเงินลงทุนมาจาก การเพิ่มทุนหรือเป็นการกู้เงิน องค์กรจะเช่าเครื่องจักร โรงงานหรือเป็นการซื้อขาด ปัญหาการตัดสินใจ เหล่านี้เป็นเรื่องระยะยาว ซึ่งแตกต่างกับสองเรื่องข้างต้นเป็น เรื่องการตัดสินใจระยะสั้น

ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์องค์กรธุรกิจ

- ทฤษฎีที่อธิบายพฤติกรรมส่วนย่อยของระบบเศรษฐกิจ หรือเรียกว่าเศรษฐศาสตร์จุลภาค
- องค์กรธุรกิจเป็นส่วนย่อยส่วนหนึ่งในระบบเศรษฐกิจ
- หน้าที่ผลิตจำหน่ายสินค้าสำหรับตลาดสินค้า และเป็นผู้ใช้ทรัพยากรในตลาดปัจจัยการผลิต
- ปัญหาการจัดการในองค์กรส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่เน้นเฉพาะเศรษฐศาสตร์ส่วนย่อยเท่านั้น

ทฤษฎีองค์กรธุรกิจ

- ทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค เพื่อกำหนดอุปสงค์สำหรับสินค้าและบริการ
- มีทฤษฎีการผลิตซึ่งอธิบายลักษณะการผลิต ต้นทุนการผลิต การประหยัดจากขนาดการผลิต รวมทั้งการว่าจ้างปัจจัยการผลิตอีกด้วย
- ทฤษฎีการลงทุนซึ่งนำมาใช้เพื่อช่วยการตัดสินใจคัดเลือกโครงการลงทุน รูปแบบแหล่งเงินทุน

องค์กรธุรกิจ (Firm)

- องค์กรธุรกิจหมายถึง หน่วยกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ทำการผลิต จำหน่าย แลกเปลี่ยนให้ หรือจ่ายแจกสินค้าหรือบริการผู้บริโภค คนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มใด โดยมีเป้าหมายวัตถุประสงค์การดำเนินงานกิจการอย่างชัดเจน

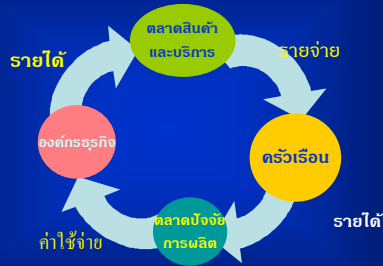
กำไร : เป้าหมายหลักขององค์กรธุรกิจ

- ผลกำไรที่สะท้อนถึงผลการดำเนินงานกิจการอย่างแท้จริงที่ได้มีการใช้ทรัพยากรภายในองค์กรในช่วงเวลาหนึ่ง
- ค่าใช้จ่าย ในทางเศรษฐศาสตร์ ค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost)
- องค์กรธุรกิจมุ่งดำเนินการผลิต จำหน่าย แลกเปลี่ยนสินค้าและบริการในตลาด เพื่อแสวงหาผลกำไรทางเศรษฐศาสตร์ให้มากที่สุดภายใต้ข้อกำหนดขอบเขตทรัพยากร โครงสร้างตลาด การแข่งขันระหว่างผู้ผลิตจำหน่าย ความต้องการ ประสิทธิภาพการดำเนินการของผู้ประกอบหรือผู้จัดการองค์กร

บทบาทของธุรกิจในระบบเศรษฐกิจ

- มีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการดำเนินการจัดสรรทรัพยากรให้หมุนเวียนกระจายออกไปสู่หน่วยเศรษฐกิจอื่น ๆ โดยการจัดหาทรัพยากรมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการและจำหน่ายสินค้าและบริการที่ได้ผลิตขึ้นมา ไปสู่ครัวเรือนหรือหน่วยบริโภคอื่นในระบบเศรษฐกิจเองและต่างประเทศ
- บทบาทแรกเป็นผู้แทนจำหน่ายแจกสินค้าและบริการในตลาดสินค้าบริโภค ทำหน้าที่เป็นผู้จัดหาสินค้าและบริการสู่ตลาด
- อีกบทบาทหนึ่งคือเป็นผู้ผลิตซึ่งต้องมีการซื้อหาทรัพยากรเพื่อนำมาใช้ผลิตสินค้าและบริการ
- ปัจจัยการผลิตที่สำคัญได้แก่ แรงงาน เครื่องจักร เงินทุน ที่ดิน และเทคโนโลยี

รูปที่ 1.2 บทบาทขององค์กรธุรกิจ ในระบบเศรษฐกิจ

แขนงของวิชาเศรษฐศาสตร์

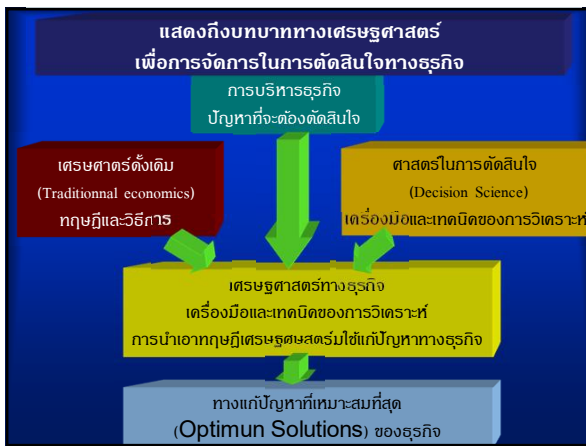
- ทฤษฎีจุลศาสตร์ (Micro-economics)
- ทฤษฎีมหเศรษฐศาสตร์(Macro-economics)
- เศรษฐศาสตร์แขนงอื่น
- วิชาเศรษฐศาสตร์การเกษตร(Agricultural-economics)
- เศรษฐศาสตร์ประชาชาติ(Multinational-economics)
- เศรษฐศาสตร์เฉพาะท้องถิ่น(Unban and regionnal economics)
- เศรษฐศาสตร์เปรียบเทียบ(Comparative economics Systems)
- เศรษฐศาสตร์คณิตศาสตร์(Mathematical-economics)
- เศรษฐรมิติ(Econometive)
- เศรษฐศาสตร์เพื่อการจัดการ(Managerial-economics)

เศรษฐศาสตร์สมัยเก่ากับเศรษฐศาสตร์เพื่อการจัด

- เศรษฐศาสตร์เพื่อการจัดการ(Managerial-economics)
- เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เศรษฐกิจ โดยการนำเอาทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์มาใช้วิเคราะห์การดำเนินงานของธุรกิจ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการ โดยวิธีการเปรียบเทียบทางเลือกทางเศรษฐศาสตร์หลายๆทาง
- เศรษฐศาสตร์ธุรกิจจึงมุ่งเน้นการใช้ทฤษฎีจุลศาสตร์
- เกี่ยวข้องกับข้อมูลของผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้น (Gross National Product, GNP)
- ระดับการว่างแรงงานโดยทั่วไป
- ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index,CPI)

การจัดหมวดหมู่ของการศึกษาทฤษฎีเศรษฐศาสตร์สมัยเก่า

ทฤษฎี	ขอบเขต	ความสำคัญ
จุลเศรษฐศาสตร์ซึ่งเน้นถึงผู้บริโภคและธุรกิจ มหเศรษฐศาสตร์ซึ่งเน้นถึงการรวมกันของหน่วยเศรษฐกิจ โดยเฉพาะเศรษฐกิจระดับชาติ	เศรษฐศาสตร์การเกษตร) เศรษฐศาสตร์เปรียบเทียบ) เศรษฐศาสตร์สถิติ การพัฒนาเศรษฐกิจ การค้าต่างประเทศ องค์การอุตสาหกรรม เศรษฐศาสตร์แรงงาน การเงินการธนาคาร การคลังสาธารณะ นโยบายความมั่นคงของประเทศ เศรษฐศาสตร์เฉพาะท้องถิ่น เศรษฐศาสตร์ซึ่งเน้นหนักในเรื่องสวัสดิภาพของประชาชน	เศรษฐศาสตร์เชิงหลักการ (Normative-economics) เน้นถึงการตั้งสมมติฐาน และนำมาหาเหตุผลพร้อมข้อสรุปเพื่อที่บรรลุถึงเป้าหมายเฉพาะอย่างที่กำหนดไว้ เศรษฐศาสตร์ที่แท้จริงซึ่งเน้นถึงการพรรณนา (Descriptive-economics) คือการบรรยายถึงลักษณะของระบบเศรษฐกิจที่ไม่ได้กำหนดวิธีการดำเนินงาน อาจมีการตั้งสมมติฐานหาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ แต่ไม่ได้พิจารณาว่าผลที่ได้จะเหมาะสมหรือไม่ ประการใด

ปัญหาที่เกิดขึ้นในเศรษฐกิจและนโยบายธุรกิจ

- การไม่สามารถสนองความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างเพียงพอการแข่งขัน
- เนื่องจากทรัพยากรบางอย่างเป็นของหายาก จึงมีการออกกฎข้อบังคับในการจัดสรรขึ้น
- การแข่งขัน

ทฤษฎีกำไรสูงสุด

- กำไรทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Profit)
- กำไรทางเศรษฐศาสตร์ คือ ผลตอบแทนจากการดำเนินงานของธุรกิจ หลังจากหักต้นทุนต่างๆ ทางเศรษฐศาสตร์ ทั้งต้นทุนที่มองเห็นได้ (Explicit Cost) ออกแล้ว

กำไรทางธุรกิจและกำไรทางเศรษฐศาสตร์

- วัตถุประสงค์ของธุรกิจมีอยู่ 2 ประการด้วยกันคือ
 1. การสนองความต้องการของสังคมโดยการจัดหาสินค้าและบริการให้เพียงพอ
 2. การแสวงหากำไร โดยให้มีความเสี่ยงภัยน้อยที่สุด

กำไรและการแข่งขัน

- กำไรปกติ (Normal Profit)
- กำไรเกินปกติ (Supermal Profit)
- กำไรปกติ คือ ผลตอบแทนจากการดำเนินงานที่หน่วยธุรกิจจำเป็นต้องได้รับในระยะยาวเพื่อที่จะจูงใจให้หน่วยธุรกิจยังคงดำเนินการผลิตต่อไปในอนาคต กำไรปกตินี้ได้คำนวณรวมไว้ในต้นทุนทั้งหมดแล้ว กำไรปกติเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนแอบแฝง
- กำไรเกินปกติคือ กำไรที่ไม่ได้รับเมื่อราคาขายสินค้าสูงกว่าต้นทุนเฉลี่ย

จบการนำเสนอ
